

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 160 Lei
Pe 3 luni . 85 Lei
Lunar . . . 30 Lei

TELEFON No. 750.

Tribuna Aradului

Ziar independent

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și a
Agențiile de publicitate.

Falimentul democrației.

În firea poporului nostru este bunătatea și nizuința spre bine. Răsucece între Orient și Apus, el a absorbit în sine mult misticism primitiv și umanitar, ce-și are leagănul înspre Răsărit și sufletul său adus din Apusuri cu țări latine și nobile s'a îmbibat cu o omenească generozitate și milă îndurerată, pe care i-o inspirau pământurile sălbatice pe care trăia trai anevoios.

Este poate cel mai frumos suflet popular în-născut, acela care în legiunile sale nu cunoaște osândiți la moarte, nici nu are porujrile balcanice ale națiunilor împrejmuitoare.

Este ușor de înțeles că în poporul acesta, s'a fi încolțit multe idei generase dacă și nu aplicate dar teorizate și susținute de fanatici.

Dar nu numai firea însăși: împrejurări specifice încă au contribuit la dezvoltarea simțului generos la noi.

În țara veche, un popor umilit de corvoade și în slujba eșecului, privea cu mult dor la o lumină de înviere... Un pământ fertil, dar care nutrea robii castelanilor feudali, pe cari i-am avut și noi, germina semințele dorințelor de liberare socială.

La noi, dușmăniile ce ne sugrumau și ne jupău, — ne făceau adânc-tăcuți, robi ai gliei, care așteptam desolțușarea, pentru care pregăteam frumoase cântece de osanale.

Așa se explică de ce noi, ne orientam spre o democrație largă, pe care o doream din amândouă taberele ale neamului, ca o singură emancipare posibilă, — și ea manifestățiune sufletească mai potrivită firii și aspirațiilor noastre.

Înteruperea bruscă pe care războiul, intercalat în evoluția normală, a produs-o pe toate te-

renurile, a dîstrat și atențiunea populară dela ideile ce-i erau simpatice.

Războiul a cerut o potențată energie națională, iar epoca de tranziție ne reclamă o accentuată forță sufletească: pentru a ne păstra ființa, și a ne închiega o individualitate etnică: omogenă și puternică.

Ceeace s'a întâmplat la noi, se întâmplă și în alte țări și procesul de orientare spre dreapta a început în anii 1914, când extremiștii, socialiștii, au desertat dela principiile lor, cari erau teorii reci spre a se alătura trupușii-cald al națiunii lor. Și tragedia lui Jaurés era o indicație a ceea ce va urma din ce în ce mai accentuat, mai hotărât, și mai conștient: transformarea sufletului popular din ce era avântat spre alinare, în pătrător cu sgârbenie și patriot până la încălearea oricărui alt sentiment.

Noi persnal poate să pretuim prea mult din ceea ce dăinuitor în noi: omeneșul și prea puțin ceea ce e efemer în viață: senzația elipei de față. De aceea nu ne atășăm fără rezerve masei care a desertat dela principiile de ieri, în cari am crescut și pe cari le iubim. Noi le vom păstra în tăcere fiind siguri că vremea le va crește iar mari și fascinătoare, împunându-le atențiunea celor cari cantă veșnic, dibuiesc mereu spre noi limanuri de ferici.

Până atunci privim doar ca o necesitate a vremii postbelice sfurtările mari și nădăduitorre ale oamenilor cari vin în numele conservării și a securității, și a fortificării și a consolidării romanismului pe aceste plajuri.

Nu știm cât vor putea face ei. Nu ne îndoiim însă că vor binele întreg al neamului. Îl vor și astăzi, dar — cu toate astea — mâine poate să-l înfăptuiască alții, peste ceea ce au greșit ei. Cine știe? Profeti nu suntem și istoria are capriciile sale incalculabile. (t. v.)

Mobilizarea conștiințelor românești.

— Iarăș propaganda culturală! —

Diracțiunea culturală din ministerul cultelor și artelor a început săptămânile trecute un turneu de propagandă culturală sub conducerea dlui *Zenovie Păcliseanu*, eminentul istoriograf ardelen, având concursul dlui *Tigara-Samurcaș*, a dnei și dlui *Saighian* și dlui *Baldovin*, toți trei dela Teatrul Național din București.

Acest turneu a avut ca țintă acele comune fruntașe și orase cari n'au prea fost cercetate de foarte rarele echipe de propagandiști culturali.

Pentruca aceste turnee de propagandă să nu rămână fără con, dl *Z. Păcliseanu* a organizat în comunele pe unde a trecut, despărțăminte ale Asociației „Astra”.

Așa în 7 Iulie în cadrul manifestației culturale la Zălan s'au pus bazele despărțământului „Astrei” sub prezidenția harnicului primar al orașului dl dr. *Nicodim Crîstea*.

În 8 Iulie a avut loc în Șimlen o impresionantă manifestație culturală la care au luat parte și dnul *Iuliu Maniu* și episcopul *Hossu* al Gherlei.

În 12 Iulie, în Careii-mari, în fata unei imense mulțimi de popor, s'a organizat un despărțământ al „Astrei”. Președinte al acestui despărțământ a fost ales păr, *Gheorghe Mureșan* din Moftinul-mic, vrednicul preot care a suferit atâta în vremea procesului în chestia *Hajdukogului*.

În 15 a avut loc o adunare la Marghita. Aici grupul de propagandiști găsi despărțământul „Astrei” deja organizat cu câteva zile înainte, sub prezidenția dlui primar *Bianu*.

La 22 Iulie a avut loc o adunare la Pecica, unde s'au luat toate măsurile pentru organizarea desp. „Astrei”.

Pilda fiului risipitor.

S. MEHEDINTI.

A rățaci e omenesc lucru; dar cel rățacit, să nu peardă nădeidea că poate fi îndurare și pentru el.

Grija cea mare a lui *Isus* era ridicarea celor nevoiași, umiliți și dîpretuți. El se gândia în deosebi la seminția evreilor, care se credeau „popor ales” și priveau cu silă spre toate celelalte neamuri, socotindu-le spurcate. De câte ori auzeau de împărăția cerurilor, își închipuiau că va fi un fel de împărăție a evreilor, peste alte neamuri.

De aceea, ca să-i smulgă din credința aceasta desartă, Mântuitorul le dă această pildă:

Si-a zis: un om avea doi feciori. — Si-a zis cel mai tânăr din ei tatălui său: tată, dă-mi partea ce mi se cade de avutie; și le-a împărțit lor avutia.

„Si nu după multe zile, adunând toate, feciorul cel mai tânăr, s'a dus într'o țară departe, și acolo a risipit toată avutia sa, vietuind întru desmierdări. — Si cheltuind el toate, s'a făcut foamete mare într'acea țară, și el a început a duce lipsă. — Si mergând s'a lipit de unul din locuitorii țarei aceia; și l-a trimis pe el la țarinile sale să pască porcii. Si doria să-și sature pântecul său din rădăcinele ce mâncau porcii; și nimeni nu-i da lui. Iar venind întru sine a zis: câtă

lucrători ai tatălui meu sunt îndestulați de pâne, iar eu pier de foame. Scula-mă-voiu și mă voiu duce la tatăl meu și voiu zice lui: Tată! Greșit-am la Cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic a mă chema fiu tău; fă-mă ca pe unul din lucrătorii tăi.

Și sculându-se a venit la tatăl său. Iar el, încă de departe fiind, l-a văzut pe dânsul tatăl lui și i-s'a făcut milă, și alergând a căzut pe grumazii lui, și l-a sărutat pe el.

Și-a zis lui feciorul: tată! greșit-am la Cer și înaintea ta, și nu mai sunt vrednic a mă chema fiu tău!

Și a zis tatăl către slugile sale: aduceți haina cea dintâia (cea mai bună), și-l îmbrăcați pe el și dați inel în mâna lui și încălțăminte în picioarele lui. Și aducând vitelul cel hrănit în jungheți și mâncând să ne veselim; că fiul meu acesta mort era și a înviat; și pierdut era și s'a aflat. Și-au început a se veseli.

Iar feciorul lui cel mai mare era la țarină; și dacă a vădit și s'a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri. Și chemând pe unul din servitorii, l-a întrebat: ce sunt acestea? Iar el a zis: că fratele tău a venit, și a junghiat tatăl tău vitelul cel hrănit, pentrucă sănătos pe el l-a primit.

Și s'a mâniat, și nu vrea să între. Iar tatăl lui iesind, îl ruga pe el. Iar el răspunzând, a zis tatălui său: iată atâția ani slujesc ție, și niciodată porunca ta n'am călcat și mie niciodată nu mi-ai dat măcar un jed ca să mă veselesc cu

prietenii mei. Iar când veni fiul tău acesta care a mâncat avutia ta în desfrânări, junghie-și lui vitelul cel hrănit.

Iar el (tatăl) a zis lui: fiule, tu în toată vremea ești cu mine, și toate ale mele, ale tale sunt! Că se cădea a ne veseli și a ne bucura; căci fratele tău acesta mort era și a înviat și pierdut era și s'a aflat”. (Luca XV, 11—32).

În două vorbe, înțelesul e acesta: tu, popor evreu, fiindcă zici că te-ai apropiat de adevăr mai înainte decât păgânii, n'ai dreptul să ceri ca semințiile rățacite în credințe desarte, să rămână mai pre jos decât tine, dacă se îndreaptă*.)

Dar învățătura acestei pilde nu e ușor de cuprins de orice minte. Dovadă că fiul cel mai mare era așa de mâniat, încât nici nu vrea să intre în casă, să-și vadă pe fratele întors din rățacire, — necum să se așeze la masă cu el. I-se părea că e grozav de nedreptățit...

Adevărul e că așa judecă numai oamenii tineri. Cine ajunge însă să știe ce însemnează grija de creșterea copiilor, acela dă dreptate tatălui care a junghiat vitelul cel gras și a primit cu bratele deschise pe fiul cel pocăit. Fiindcă așa e firea omenească: un părinte, ai cărui copii sunt sănătoși, nu se bucură atâta de vjociunea celor teferi, care îi înveselesc inima, pe cât se bucură

*) Mai ales că evreii lunecaseră și ei de mai multe ori, jertfînd idolilor.

Prețul unui exemplar 1 Leu 50 bani.

La Zalău și Careii-mari a ținut conferințe despre arta românească dl Țigara-Sararucas, iar artiștii dela Teatrul Național din București, dl și dna Șaighian și dl Bađdovin au declamat frumoase poezii care au încântat auditoriul.

În fiecare localitate dl Z. Păcliseanu a lăsat din partea Direcțiunii culturale câte-o bibliotecă alcătuită din operele celor mai de seamă scriitori români. S'au luat apoi măsuri ca în fiecare comună din jur să se formeze câte-o agentură pe seama căroro Direcțiunea culturală va trimite câte-o bibliotecă populară.

Această campanie culturală va continua:

În 2 August va avea loc o manifestație la Șermașul-mare, iar în 5 August la Huedin.

Veniturile realizate în diferitele comune la aceste manifestații culturale au fost lăuate des-părțămintelor „Astrei” din comunele respective, pentru procurarea de cărți, reviste, ziare etc.

La manifestația dela Careii-mari și-a dat concursul și corul profesorului Hubic din Beiuș.

Noul regim al școalelor.

Odată cu sfârșitul anului școlar Ministerul Instrucțiunii publice a făcut cunoscut tuturor școalelor din țările alipite că, începând dela Septembrie, vor trece sub acelaș regim ca și școalele din vechiul regat.

În ce constă acest nou regim, cine a fost inițiatorul, cari sunt cauzele, foloasele și dezavantajele aplicării lui, sunt câteva chestiuni din a căror schițare, cititorii interesați își pot face o idee destul de clară.

Încă din anul 1918 când Muntenia era sub dominația germană deși se încheiase așa zisă pace dela Buftea, ministrul instrucțiunii de atunci, ilustrul profesor universitar, dl S. Mehedinti — cunoscut de altfel publicului arădan cu ocazia unei conferințe, ținută anul trecut la Palatul cultural — a venit la Iași — în Moldova — pentru a lucra la refacerea școalelor distruse de vandalismul aliaților ruși. Moldova liberă de atunci era sleită și statul nu putea face față la imensele cheltuieli absolute necesare pentru refacerea școalelor de toate categoriile. A trebuit deci ca aceasta grijă să nu fie lăsată numai pe seama Statului, ci tot românul, fie că avea sau n'avea copii la școală, să pună mărul să ajute cu tot ce putea, la gonirea întinericului ce se lăsase de 4 ani peste școalele românești.

Astfel din inițiativa dlui S. Mehedinti s'au înființat primele eforturi școlare, compuse din oa-

menii cinstiți, de inimă și cu vază în oraș sau comună, din părinții copiilor și profesori, cu îndatorirea de-a avea grijă de toate nevoile școlii.

Ne aducem, cu emoțiune aminte de entuziasmul cu care s'au pus la lucru moldovenii doritori de-a da lumină copiilor lor și câte jertfe de neerezut, au adus pentru ridicarea școalelor pe care amicii ruși le devastaseră în modul cel mai sălbatec.

Au trecut de atunci peste cinci ani. Minunata idee a eforturilor școlare — idee care de altfel, are foarte multe puncte de asemănare cu celebrul statut al lui Șaguna pentru biserică — a prins din zi în zi tot mai mult și poporul înțelegând folosul imediat și vizibil al jertfei lui, a început să repare, să construiască și să învântească școala unde urma să primească lumină copii și copii copiilor lui.

Este adevărat, că cu timpul, s'au adus anumite regulamente după care trebuia să funcționeze eforturile, că din sânul eforturilor s'au ales comitetele școlare care conduc toate priveste economia și gospodăria școlii, și statul nu și-a păstrat asupra sa decât controlul, numirea și plata profesorilor.

Aceste comitete școlare, compuse din un număr restrâns de părinți și profesori, alege însă de adunarea generală a tuturor părinților, în fiecare an, pentru acoperirea cheltuielilor ce necesită întreținerea școlii ce conduc, fixează taxele ce trebuie să plătească fiecare părinte pentru copilul său după averea sau veniturile pe care le are, scutind pe cei buni și săraci sau reducând taxa la jumătate sau sfert.

Așa funcționează aproape de cinci ani organizația școlară din vechiul regat tinzând a deveni din ce în ce mai autonomă, și drept vorbind, aceasta a fost salvarea școlii pentru că nimie nu s'a refăcut mai repede și mai bine decât ea.

Statul are prea multe pe cap, și cum are obicei să se apuce de multe, nu isprăvea nici una și am fi rămas multă vreme în bezna neștiinței și inculturii.

Astăzi, grație ajutorului obțesesc al cetățenului, s'au ridicat, ca din pământ mii de școli care răspândesc lumină peste tot cuprinsul României, gonind întinericul ce ne amenința să ne cuprindă

Aici în Ardeal însă, unde țărani deși sunt mult mai bogați ca aici din vechiul regat, dar au fost învățați ca totul să vie dela stat, socotim că nu s'a procedat cu destulă prevedere la introducerea noului regim, și trebuia, credem, că măcar

în zona dela graniță, statul trebuia să facă o vie și înțeleaptă propagandă pentru lămurirea poporului și ajutorul dat școalelor, trebuia să fie mai mare decât acel dat școalelor din vechiul regat, unde comitetele școlare dispun de milioane.

I. D.

Criza de guvern a Sovietelor ruse.

— Rikoff îl va înlocui pe Lenin? —

Se pare că sovietele ruse convinse de a nu se mai putea bizui pe forțele fizice și morale ale lui Lenin s'au gândit la eventualitatea de a trebui să-i dea un urmaș dictatorului roșu. Firește candidaturile n'au lipsit însă acestea au fost toate înlăturate din diferite motive.

Mai întâiu Trotzky, indiscutabil, omul cel mai influent după Lenin, consultat fiind a declarat că preferă munca altor însărcinări, și de altă parte susținea că ar fi mai bine ca un evreu să nu devină șeful guvernului din Rusia pentru a nu trezi un curent de antisemitism.

Din aceleași motive a fost scos din cauză și Kameneff. Stalin de asemenea a fost dat de o parte pentru că e caucazian. În sfârșit într'o sedință a comisariilor poporului, sufragiile au căzut asupra lui Rikoff care ocupă un loc de frunte în partid și a cărui origine curat rusească e incontestabilă.

Primirea, puterii nu se va face fără oarecare pompă.

Se prevede o revistă militară, iluminată, distribuție de daruri cu efigia noului președinte.

Intr'aceea regenta funcționează prin munca lui Kameneff, Stalin și Rikoff, cari îndeplinesc funcțiunile lui Lenin care era, în acelaș timp, președinte al comitetului comisariilor, președinte al partidului comunist rus, și președintele consiliului muncii și al apărării.

Un ziarist francez l-a vizitat, nu de mult, pe Rikoff. A fost primit foarte brusc.

Când Rikoff a știut că vizitatorul e francez a exclamat:

— „Nu-mi pasă, sunteți francez, american sau turc mi-e perfect indiferent”.

A continuat apoi temperând cu un surâs puțina curtuazie:

— „Voi nu sunteți rus și nu văd pentru ce trebuie să perd timpul rușilor, pentru a mă întreține cu d-voastră despre lucruri absolute de prisos?”

— De prisos?

De sigur! Ce ne pasă nouă de opinia lumii? Noi n'avem nevoie de nimeni. Lumea e un lucru și Rusia un alt lucru. Rusia poate să fie destulă pentru ea însăși. Noi avem ce mânca și cu ce ne îmbrăca și putem să ne lipsim de sfaturile voastre și de mărfurile voastre de prisos cari nu aduc în această țară de cât germeții demorați-zării și dorințe nesănătoase”.

După aceste cuvinte Rikoff chiamă ușierul pentru ca să introducă un alt vizitator.

Consolidarea bonurilor de tezaur din Italia.

Ministerul de finanțe a fost astăzi înștiințat telegrafic de către d. Antoniaade, președintele comisiunii pentru consolidarea bonurilor de tezaur din străinătate, că în Italia s'au început verificarea bonurilor de tezaur române depuse pentru consolidare.

Se știe că numai bonurile de tezaur din Italia nu fuseseră prezentate consolidării; deci în foarte scurt timp se va termina și această ultimă operație consolidându-se astfel toaba bonurilor aflate în străinătate.

Descompunerea armatei roșii.

BUCUREȘTI. — „Universul” anunță din sur-să din Rusia, că armata sovietică se găsește în plină disoluție. Dezertările sunt la ordinea zilei și nemulțumirile cresc. Guvernul sovietic face sforțări enorme pentru a menține ordinea și a păstra disciplina în armată.

să vadă pe cel bolnăvicios că se întrecează și el. — E firec lucru: acelaia îi lipsea ceva, și iată dobândește toamă ceace-i lipsea. Cum să nu se bucure părinții?

Iar fratele cel mare n'avea nici o îndreptățire să se supere. E întocmai ca și cu pilda lucrătorilor din vie... Stăpânul nu scade plata celui care a venit de dimineață; îi dă tot dreptul lui. Tot așa, tatăl nu scade cu nimica dragostea pentru fiul cel mare și harnic, dar asta nu-l împiedică să se bucure și de fiul mai mic care s'a întors din rătăcire.

Astfel stând lucrul, din pilda asta mai scoatem încă o învățătură: cel rătăcit să nu-și piardă niciodată nădejdea. — dacă vrea să intre în calea adevărului, măcar cât de târziu...

Iată fiul risipitor în ce hal ajunsese: mânca roscove sălbatice împreună cu porcii. Mai jos nici că se putea să cadă. Într'o zi însă, își adună mintile în cap și-și zice: Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier de foame! Tată, iartă-mă!...

În clipa aceea, când amărăciunea i-a cuprins sufletul și s'a pocăit, a și început înălțarea lui și ajunsese a fi îmbrăcat în haina de cinste și așezat alături cu oamenii de treabă. E destul adică, să lepede cineva sdrențele (păcatelor) și să se îmbrace cu haine frumoase (purtări de laudă), pentru ca cel rătăcit să fie îmbrățișat de oamenii cinstiți; iar biserică are și un ospăt pentru dânsul: are sfânta cuminecare, — semnul că este primit iarăși în rândul creștinilor.

POTRIVIRE LA VIATA ȘCOLARIOR.

Se poate întâmpla ca un copil vrednic să ajungă cine știe cum între codăși. De unde înainte era podoaba clasei, ca sănătate, curățenie, sfințită și alte însușiri care-l făceau iubit de profesori și de colegi, într'o bună zi, îl vezi apucând razna: nu-și mai caută de muncă, spune necuvințte, e murdar, fără rânduială... și se poartă așa, că tot îl socot pierdut. — Rare ori se întâmplă așa ceva, dar tot se poate întâmpla...

Dar, dacă sământa binelui nu-i moartă în el, vinovatul își aduce aminte cum era iubit de toți, îmbrățișat și laudat. Și iată-l se hotărăște: „De azi înainte, am să fiu iarăși cum am fost! Vreau să intru din nou în rândul colegilor mei. Domnule profesor, vă mărturisesc ca la un tată tot ce am greșit... Am spus și părinților mei... De-acuma m'am hotărit: știu că am căzut jos de tot... Însă voi voi face tot ce-mi stă în putere, ca să mă ridic iarăși”.

În astfel de împrejurări, profesorii, ca și părinții, se bucură din toată inima. Îndreptarea copilului rătăcit este o sărbătoare, întocmai ca și cum ar vedea pe cineva sculându-se dintre morți. Căci, ce este greșala și păcatul, decât calea spre mormânt?

Iar școlarii care au avut totdeauna purtări bune, ar dovedi că sunt negri la suflet, dacă nu s'ar bucura de îndreptarea celor rătăciți. Fiul cel mare care era bosumflat, și nici nu s'a arătat la ospățul pentru fratele întors acasă, a dovedit că e om cu inima îngustă, căruia i-ar fi părut mai bine să-i rămână frățiorul tot în rătăcire...

Avansările în rândurile funcționarilor dela justiție.

La instanțele judecătorești din Arad s'au făcut următoarele înaintări pe ziua de 1 Iulie a. c.:

D. Adalbert Schannen pe lângă acordarea titlului de prim-director de birou a fost avansat în clasa de salarizare VII, gradul II. Domnii Eugen Neubrun, Constantin Brădeanu, Lazar Andreea, Ion Tucra și Constantin Mregea, cu titlul de directori de birou au fost înaintați în cl. VII, gradul II, toți cu serviciul în centrala Tribunalului.

La judecătoria de Ocol au fost înaintați, cu titlul de directori de birou, în clasa VIII, gradul II-a: Domnii Eremie Tașcă și Arcadie Drescher. Primoficialul (Grefier) d. Mihail Györfy a fost înaintat în cl. IX, grad. I.

A mai fost avansat la judecătoria de Ocol din Radna d. Atanasie Putici asemenea cu titlul de director de birou în cl. VIII, grad. II.

Înaintările acestea, au fost acordate unor foarte merituosi și exemplari funcționari, cari astfel se văd răsplătiți pentru munca grea ce o desfășoară pentru obște.

Îndeosebi a produs o impresie bună faptul că avansările au fost primite de funcționari fără considerare de naționalitate, discernământul fiind făcut după vechime și merit.

Nădăjduim că însuși funcționarii își vor da seama de acest criteriu — de răsplătire a muncii, și de recunoaștere a meritelor reale fără amestecul vreunei considerațiuni politice, și că își vor da silințele, deplin ca și în trecut, pentru consolidarea statului al cărui slujbași devotați sunt și trebuie să rămâie. Rp.

Călătoria Suveranilor la Belgrad.

BUCUREȘTI. — Din sursă autorizată se comunică știrea despre o apropiată călătorie a Reginei Maria în Jugoslavia. M. Sa va pleca după terminarea unei cure medicale ce execută acum la Sovata, fără a mai trece pe la Sinaia, de-a dreptul în Jugoslavia.

Atentat împotriva unui tren.

BUCUREȘTI. — Indivizi necunoscuți au atacat eri, în apropierea Râmnicului Sărat, trenul accelerat București-Iasi. S'au descărcat mai multe focuri de revolver asupra trenului, fără însă a răni pe cineva. Trenul și-a continuat drumul mai departe. S'a deschis o anchetă.

Un banchet al centenarilor.

LONDRA. — Primarul din Pillehe (Galles) a oferit zilele trecute un banchet celor 26 moșnegi din comuna sa, cel mai tânăr din ei având 80 de ani, iar cel mai bătrân, un tăetor de lemne care își exercita regulat meseria, trecând de o sută.

Intre sărbătoriti, dintre cari unii au ajuns un veac de existență, era și un profesor de religie, care făcu lectii băeților în toate Duminecile, timp de 75 ani, fără nici o întrerupere.

Teatrul de vară.

— Repertoriul săptămânii. —

Favorizatul publicului iubitor de artă, Mihail Schemeczy pe viitor nu se mai angajează la Arad, ci va trece pe altă scenă unde nu ne îndojim va cuceri tot așa de mult simpatia.

Își va lua rămas bun Sâmbătă seara în opera „Minte muzică”, în care dansul a creat rolul chamberlainului.

Pentru această seară, teatrul din Arad, va întruni de sigur pe toți admiratorii săi, pentru a se delecta în jocul neuitat și bogat în variații a unuiu dintre cei mai talentați slujitori ai artelor.

„Anarhia maghiară.”

Sub titlul de mai sus ziarul german „Vorwaertz” serie un documentat articol din care extragem următoarele:

„Ungaria este sub stăpânirea elicej Gömbös și a bandeii ungușilor cari se deșteaptă. Intruniri secrete, reforme agrare ce privesc numai pe evreii bogati, dar cari sunt și trăese în cea mai bună armonie cu feudalitatea conților, reformă ce nu se va aplica niciodată, apoi atentate contra adversarilor politici, arestări de agenți ai „ungușilor cari se deșteaptă”, ce sunt lăsați liberi numai decât, conspirațiuni fățișe, patronate de sus, pentru a da avertismente, etc. Guvernul ungar duce o politică externă care împiedică orice relațiuni normale cu vecinii. Așa merg lucrurile în Ungaria, și ar fi o minune dacă toate acestea nu vor duce, odată, la un sfârșit tragic.

„Pentru Germania este o lecție bună superstiția că prin revendicări reacționare s'ar putea servi interesele națiunii. În Ungaria domnește contra-revoluția — nu spre fericirea, dar spre distrugerea națiunii.”

Iată cel mai bun răspuns pe care ziarul democratic german îl dă declarațiilor făcătoare zilele trecute de dl Daruvary ministrul de externe al Ungariei.

Două trenuri se ciocnesc lângă Craiova.

Numeroși răniți.

CRAIOVA. — O ciocnire de trenuri s'a întâmplat azi noapte pe la ora 1.40 în stația Răcari. Nu a lipsit mult ca ciocnirea să ia proporțiile recentei catastrofe dela Vintileanca.

Dacă această catastrofă nu s'a întâmplat, faptul se datorează prezentei de spirit a mecanicului trenului accelerat ce venea din Timișoara spre Craiova.

Iată cum s'a produs ciocnirea:

Trenul din Timișoara a suferit o întârziere pe care căuta să recupere prin viteză maximă.

În stația Răcari făcea manevră trenul de marfă No. 2152. Acest tren de marfă era prea lung și nu putea face loc acceleratului ce venea dinspre Filiași.

Trenul de marfă a fost desfiat în două.

O parte din tren se găsea pe linie. În timpul acesta venea acceleratul de Timișoara. Mecanicul trenului, observând mișcări la trenul de marfă, a reușit să mișcoreze viteza.

Totuși ciocnirea între ambele locomotive s'a produs. Ambele locomotive au fost grav avariate. Sunt numai câțiva răniți.

Singură soția unui domn colonel al cărui nume ne scapă se află grav rănită. Dsa a fost internată la spital.

Când s'a produs ciocnirea pasagerii dormeau.

În timpul ciocnirii călătorii au căzut jos din paturi.

Imediat ce s'au restabilit lucrurile călătorii s'au coborât din tren fiind în primul moment de furie să lișeze pe mecanic.

În urmă, aflându-se că numai prezentei de spirit a ambilor mecanici dela trenul accelerat și de marfă se datorează evitarea catastrofei, s'a făcut o colectă pentru ei.

Din cauza ciocnirii trenul accelerat a plecat din gara Craiova cu o întârziere de 6 ore.

D. ministrul Sassu, care se afla în trenul accelerat a scăpat teafăr.

Imediat a fost instituită o anchetă de către dnii: inspector general Rădulescu, directorul regional Leonida Georgescu și inspectorii Gheorghiu și Humiță din direcția generală CFR. Ancheta a stabilit vinovăția șefului de serviciu.

Prețul hârtiei.

BUCUREȘTI. — Ministerul de industrie se ocupă cu stabilirea prețului hârtiei. — deoarece contractul cu fabricile de hârtie expiră la 1 August. Fabricile cer majorarea prețului la 18 lei chilogramul, iar ministerul e învoit a admite 14 lei, punând în vedere și anumite concesiuni ce-i dispus a face fabricilor.

INFORMAȚIUNI.

— Cititorii noștri sunt, insistent, rugați să se grăbească cu achitarea restanțelor de abonament. La caz contrar, ne vedem siliți să le sistăm trimiteria ziarului, înființat și susținut cu atâtea jertfe.

Publicul nostru trebuie să înțeleagă rostul unui ziar românesc în orașul acesta de frontieră și să ne dea tot sprijinul, frățește și la timp. ADMINISTRAȚIA.

— D. colonel C. Georgescu comandantul cercului de recrutare Arad, s'a întors din concediu.

— Astăzi începe examenul de absolvire a elevilor din seria II-a a școlii de contabilitate, la cari urmează 60 elevi. Comisiunea este prezidată tot de dl inspector general Luca Paul, delegatul Ministerului de agricultură.

Examenul este public și va dura mai multe zile.

Vineri, 27 Iulie orele 9.5 dimineața, sosesc 50 cooperatori din vechiul regat, institutori și învățători, conducători ai mișcării cooperative din județe. De prezent se găsesc la Timișoara.

Se va face primire oficială în gara Arad, luând parte și reprezentanții autorităților. Intre orele 10 și 12 dimineața se vor ține conferințe cu caracter cooperatist, la palatul Cultural, unde vor fi prezenți și învățătorii din județ.

Vor lua parte la primire în gară conducătorii tuturor unităților cooperative din oraș, directorii școlari, învățătorii, elevii școlii de contabilitate și educație cooperatistă.

Toți iubitorii mișcării cooperative sunt rugați a lua parte la conferințele ce se vor ține la Palatul Cultural.

— Măine are loc în Sânt-Aua, hramul bisericii (Chirwai). Vor fi serbări foarte frumoase date de populația comunei.

— Examenul de maturitate a elevilor școlii de contabilitate și educație cooperatistă s'a terminat azi. S'au prezentat 26 elevi și toți au căpăta matura, având calificarea astfel: 10 eminenti, 16 foarte buni și 6 buni.

— A apărut în editura: „Cartea Românească” Pagini Alese No. 135. Buchetiera din Florența de V. Alexandri. Prețul lei 2.— De vânzare la principalele librării din țară.

— Generalul italian Ricciotti Garibaldi scris în partidul fascist.

— În cursul unei luni s'au exportat deal următoarele vite în Austria: 1469 vaci și 606 bivoli precum și 18.918 kgr. sa 16.495 kgr. carne afumată.

În aceeași lună s'au exportat 718 bivoli și 21 vaci în Cehoslavia și 64 bivoli în Ungaria.

x DOICĂ sănătoasă caută urgent o familie română, la un copil de 8 săptămâni. Piața Traian No. 4 Arad.

Bursa.

ZÜRICH, desoliderea. — Berlin 12, New-York 558, Londra 2566, Paris 33, Milano 2440, Praga 166250, Budapesta 4, Belgrad 600, București 28750, Varsovia 37, Viena 786250.

BUCUREȘTI, închiderea. — Plăți. — Paris 1165, Berlin 550, Londra 894, Newyork 19550, Milano 855, Zürich 3480, Viena 2810, Praga 586, Budapesta 220.

VALUTE. — Napoleon 725, marca 7, leva 175, lira turcească 120, funtul englez 900, francul francez 1160, francul elvețian 34, lira 820, dragma 509, dinarul 220, dolarul 198, marca polonă 19, cor. austriacă 28, cor. maghiară 142, socolul 600.

Redactor responsabil: IOAN DIMITRIU.

Cenzurat: NICHIN.

Băile Hidroterapeutice SIMAY!

Cură miraculoasă de băi accido-carbonice, de sulfat și sare. Institut de băi tămăduitoare în contra diferitelor morburii.

Deschisă pentru domni dimineața dela orele 6 $\frac{1}{2}$ până la 1, d. m. dela orele 6 $\frac{1}{2}$ până la ore 8 seara. :: Pentru doamne dela ora 2 d. a. până la 6.

Anton Oprean

zugrav și văpsitor :: Primește lucrări dela cele mai simple până la cele mai artistice. La dorință, prezintă cea mai nouă colecție de modele. ::

Str. Sarmisegethuza (Aranykéz-u.) No. 4. sau la prăvălie de vopsele Din Steinitzer Bul. Reg. Maria

S. A. Forestiera din Lomaș

Arad, Bul. Regele Ferdinand No. (22) 4.

Cea mai mare întreprindere forestieră din România, atât lemne esențiale, cât și esențe moi. Ferestrele cu aburi în Galasi-Ferestrău, Satu-mare-Ferestrău și Homorod-Cohalm.

Exploatarea de păduri în toate regiunile Transilvaniei. ::

Vărăria din Vața de jos

livrează var pentru revânzare și clădit, numai în cantități mari. Varul e alb, ars cu lemne. Proprietar:

WILHELM B. KLEIN

exploator de pădure, Arad. :: Telefon 3-22.

Fabrica de Impletituri și Tricotaje din Arad S. A.

CAPITAL SOCIAL: 15,000,000 Lei.

Lucrează în cele mai moderne culori toate articolele de tricotaaj, ca: Articole de sport din lână și mătasă, Articole de fantăsie, Cravate, Ciorapi, :: Broboade și vâtelină de primă calitate. ::

Frații Neuman

moara cu aburi, fabrică de spirt și de drojdii

Societate Anon. Ind. Arad.

„BANCA CENTRALĂ”

:: pentru Industrie și Comerț S. A. CLUJ ::

Bancă autorizată de a face operații de devize.

Capitalul de acții || Fonduri de rezervă
L 50,000.000 depl. vărs. || Lei 16,000.000

CEA MAI MARE BANCĂ ARDELEANĂ!

Sucursala: ARAD
BUL. REG. FERDINAND Nr. 29
(IN CASELE PROPRII)

Are o magazie proprie cu capacitate 500—700 vagoane.
Telefon No. 860 și 330. Telefon No. 860 și 330.

Se ocupă cu tot felul de operații de bancă, finanțează întreprinderi comerciale și industriale, desface în mare tot felul de mărfuri; face afaceri de import-export în mare, dă avansuri pe mărfuri, pe cari le înmagazinează în depozitele proprii. Cumpără și vinde valute și face operații de devize. Primește depozite spre fructificare, pentru cari pe lângă, că oferă o garanție absolută, plătește cel mai urcat procent, ca interese (netto 5—6 $\frac{1}{2}$ %) plătiind în plus din al său și impozitul către stat.

Banca Centrală din Cluj a înființat cea mai mare și modernă Fabrică de Sârmă și cuie și de sticlă întreagă România-Mare și multe alte întreprinderi industriale și comerciale.

Are Sucursale: în Arad, Alba Iulia, Bistrița, Hațeg, Oradea-mare, Sibiu și Turda și va mai înființa în Timișoara și Brașov și în toate centrele comerciale de dincoace de Carpați.

Se AFLĂ în fiecare RESTAURANT și PRĂVĂLIE DE DELICATESE

că cel mai bun și cel mai ieftin

à la PILSEN.

Prin depozit în ARAD: la firma

Alexandru Reusz

Instalațiunile cele mai moderne: ca :: răcoritor și fabrică de gheață. ::

O RUGARE! Rugăm pe onor. Cettori să în toate ocaziile cumpărări se refere la anunțurile publicate și citite în „TRIBUNA ARADULUI”

Arhitect Alexandru Graf

antreprenor întreprinde toffelul de construcții noi și repări de căși și dependințe, apaducte, canalizări etc. :: cu prețuri modeste ::

Arad, Str. Ioan Calvin 12.

Industria Textilă Arădăna

:: Societate Anonima S. A. ::

Filatură de bumbac
Tesetorie de bumbac
Mibitură :: Vopsătorie

ADRESA TELEGRAFICA: TEXTILARAD.
Telefon 750. Telefon 750.

INSERTIUNI

se primesc cu prețurile cele mai avantajoase la

„Tribuna Aradului”

Arad, Strada Românului Nr. 1a.